

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Andrassy Pálné dr. képviselt felperesnek dr. Molnár Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 19. napján kelt 8.G.40.635/2006/41. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 33.000,- (Harmincháromezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes mint szállítmányozó tizenhárom alkalommal bízta meg a felperest nemzetközi közúti árufuvarozás elvégzésére, összesen 18.520,-EUR fuvardíjért, melyből az alperes a két fuvarozás során bekövetkezett kárának beszámítására hivatkozva 4.213,-EUR-t nem fizetett meg.

A felperes az elsőfokú bíróságra benyújtott és módosított keresetében az alperest 4.213,-EUR-nak megfelelő 1.060.000,-Ft fuvardíj, annak 2005. május 27-től a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata, továbbá 84.540,-Ft tőkésített késedelmi

kamat és annak 2006. október 11-től a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy a megrendelésnek megfelelően a fuvarfeladatokat teljesítette, az alperes az árut átvette, azonban a fuvardíjat nem fizette ki. Két számlából 700,-EUR-t és 1.300,-EUR-t késedelmesen fizetett meg, ezért tőkésített késedelmi kamatra is igényt tartott.

Az alperes a felperes keresetét elismerte mindkét tökeösszeg vonatkozásában, azonban 4.213,-EUR forint ellenértékéig beszámítási kifogást terjesztett elő.

Az 1.511,-EUR kárigényét a felperes fuvarozási késedelmére alapította, mivel a felperes nem a megrendelésben szereplő 2005. május 21-én 12 órakor rakodott ki, hanem 2005. május 22-én 16 óra 30 perckor jelentkezett a N.Z. portásánál, a lerakóhelyet még ezután is hosszabb időn keresztül kereste. Mivel nem a fuvarszerződésben meghatározott határidőben került sor az áru lerakódására, ezért az alperestől a megrendelője a S. Kft. levont 1.511,-EUR-t, arra hivatkozással, hogy a késedelmes fuvarozásra tekintettel 19.876 kg gyümölcs fedezeti vásárlására kényszerült, az árut azonban csak magasabb áron tudta beszerezni, amit a megrendelője áthárított rá. Ezen igénye jogalapjaként hivatkozott a Ptk. 318. §, 298. §, 299. §-aira, valamint az 1971. évi 3. tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (CMR) 19. cikk 1. pont és 12. cikkére. A 2.702,-EUR kára abból keletkezett, hogy a felperes gépkocsivezetője önhatalmúlag öt láda narancsot túlsúly miatt a rédicsi határon leadott, továbbá a lerakóhelyre megérkezéskor megállapították, hogy a szállítmányban jelentős károsodás keletkezett. Jogalapként a CMR 8. cikk 1. pont b) alpontját, 9. cikk 2. pontját, a 17. cikk 4. pont c) alpontját és a Ptk. 490. § (2) bekezdését jelölte meg.

A felperes az alperes mindkét beszámítási kifogásának az elutasítását kérte.

Az 1.511,-EUR beszámítási kifogással kapcsolatban előadta, hogy szóbeli megállapodás alapján 2005. május 22-én 12 óráig kellett volna megérkeznie, ezt valóban nem tartotta be, azonban minimális késedelemmel, 2005. május 22-én 16 óra 30 perckor már a lerakóhelyen volt. A rakodásra azért nem került sor, mert egy másik járművet előre vettek.

A 2.702,-EUR beszámítási kifogás elutasítását azért kérte, mert a CMR alapján az áru csomagolása, felrakása, rögzítése és lerakása nem a fuvarozó kötelessége, hanem a feladóé, illetve a címzetté. A fuvarozó azért tartozik felelősséggel, hogy az áruszállítás alatt harmadik személyeknek tulajdonában, birtokában lévő tárgyakban ne okozzon kárt, a bekövetkezett kárért ezért nem tehető felelőssé. A gépkocsivezető a fuvarlevélre a címzethez történt megérkezéskor rávezette, hogy az alsó ládák a raklapon nem bírták ki a rájuk rakott súlyt és összetörték. Álláspontja szerint nem bizonyítható teljes egészében, hogy az áru sérülése a szállítás alatt keletkezett, ezen túlmenően nem a fuvarozó felelősségére vezethető vissza. Hivatkozott a CMR 17. cikk 4. pont d) és c) alpontjaira, valamint a 18. cikk 2. pontjára.

A Fővárosi Bíróság a 2009. november 19-én kelt 8.G.40.635/2006/41. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt

1.060.000,-Ft-ot és annak 2005. május 27. napjától a megfizetés napjáig számított késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát, 84.540,-Ft-ot és annak 2006. október 11. napjától a megfizetés napjáig számított késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát, 144.220,-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy mivel az alperes a felperes kereseti kérelmét nem vitatta, azt a felperes megfelelő okiratokkal alátámasztotta, ezért a fuvardíj megfizetésére köteles az alperes.

Ezt követően az alperes beszámítási kifogását vizsgálta.

Az 1.511,-EUR vonatkozásában megállapította, hogy a felperes nem bizonyított olyan okot, amely alapján a késedelemért a felelősség alól mentesülne. A felperes nem igazolta, hogy 2005. május 12-én 16 óra 30 perckor a Nagybani Piacon volt. A gépjármű lerakására 2005. május 22-én 23 órakor került sor, ezért a kiszolgáltatási késedelem fennáll. Ugyanakkor a becsatolt iratok nem támasztják alá azt, hogy a késedelem miatt a fedezeti vétel indokolt lenne. Nem igazolta az alperes a S. Kft. 2005. május 24-i bejelentése alapján a fedezeti vásárlás szükségességét, azt, hogy az áru később történő érkezése miatt kellett vásárolnia 19.876 kg árut. Az alperes nem csatolta az általa hivatkozott S. Kft.-nek az A. és T. cégekkel kötött szerződését, amelynek rendelkezései alapján a fuvarozói késedelem miatt a fedezetvásárlás indokolt lett volna, ezért ezen beszámítási kifogását elutasította.

A 2.702,-EUR összegű beszámítási kifogással kapcsolatban az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes 2005. március 17-én adott megbízást a felperesnek két felrakóhellyel Spanyolországból Budapestre 24 tonna narancs fuvarozására. Az árut a címzett fenntartással vette át, az áru megsérült, a gépkocsivezető a csomagolás hibájára hivatkozott, amely szerint a raklapon az alsó ládák nem bírták a rájuk rakott súlyt. A M. Kft. jegyzőkönyve szerint a szállítás során az áru töréskárt szenvedett, a raklapok megdőltek és 648 kg selejt, valamint 6.275 kg csökkent minőségű áru keletkezett.

F.R. gépkocsivezető tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az áru felrakását a feladó végezte és a felrakásnál nem volt olyan körülmény, amely az áru sérülését előidéző helytelen felrakást igazolta volna. A gépkocsivezető a CMR 8. cikk 1. pontjában meghatározott áru átvételkori ellenőrzési kötelezettségének eleget tett, ugyanakkor fenntartást nem vezetett az árura és az áru csomagolásának külső állapotára vonatkozóan.

A tanúként meghallgatott kárszakértő arra hivatkozott, hogy a csomagolás szokványos volt. A kárszakértő az áru lerakásakor nem volt jelen, a gépkocsiból a címzett rakodta le az árut, ezért az áru rögzítésének a módját a szakértő nem tudta már megállapítani. Mivel az áru átvételekor a gépkocsivezető fenntartással nem élt, ezért az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az áru sérülése a fuvarozás tartama alatt következett be. A kárszakértő az áru csomagolását megfelelőnek ítélte, ami alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a CMR 17. cikk 4. pont b) alpontra vonatkozó, azaz a csomagolás hiányára alapított felperesi mentesülési ok nem áll fenn.

Szakkérdés annak megállapítása, hogy a raklapok dőlését mi okozta, így az áru berakodása során a feladó hogyan járt el, ha nem megfelelően rakodtak be, ezt a

gépkocsivezető felismerhette-e és a gépkocsivezető megfelelően rögzítette-e az árut. Az alperes azonban a CMR 18. cikk 2. pontjában foglaltak alapján szakértő kirendelésére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, így az áru sérülésének, a raklapok megdőlésének tényleges oka nem tisztázott.

A felperes a gépkocsivezető tanúvallomásával igazolta a CMR 17. cikk 2. pontjában foglaltakat, azaz azt, hogy az áru sérülése a CMR 17. cikk 4. pont c) alpontjában említett különleges veszélynek tulajdonítható, így azt kell vélelmezni, hogy a sérülés ebből keletkezett. A rendelkezésre jogosult azonban bizonyíthatja, hogy a sérülés akár egészben, akár részben e veszélyek egyikének sem tulajdonítható. Az alperes azonban nem igazolta, hogy a CMR 17. cikk 4. pont c) alpontjában foglalt mentesülési ok nem állt fenn.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az áru értéke áruszámla hiányában nem állapítható meg. Ezért abban az esetben, ha a CMR 17. cikk 4. pont c) alpontjában foglalt mentesülési ok nem állna fenn, úgy akkor sem állapítható meg az alperes kárigénye a sérült áru értékének hiányában. Mindezekre figyelemmel ezen beszámítási kifogást is elutasította az elsőfokú bíróság és kötelezte az alperest a fuvardíj megfizetésére a Ptk. 499. § (1) bekezdése alapján figyelemmel a CMR 1. cikk 1. pontjára és a Ptk. 506. § (1) bekezdésére. Kötelezte továbbá az alperes által elismert 84.540,-Ft tőkésített késedelmi kamat, valamint ezen összegnek a kifizetéstől számított késedelmi kamata megfizetésére is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával mindkét összegű beszámítási kifogásának történő helyt adást.

Az 1.511,-EUR kár körében előadta, hogy a felperes jelezte, hogy legkésőbb 2005. május 22-én délben a lerakóhelyen lesz, ami az alperesi megbízó számára még elfogadható lett volna, azonban ezt az időpontot sem tartotta be, mivel a Nagybani Piacra állítása szerint 16 óra 30 perckor érkezett, megbízója szerint a lerakódás helyére csak késő este érkezett meg. A késedelemre tekintettel a S. Kft. fedezeti vásárlással élt, amelynek az árkülönbözete a fenti összeg. A megbízója a fuvarlevélre is rávezette, hogy késés miatt a fuvardíj nem fizethető ki. Előadta, hogy a hipermarketekben a hétfő reggeli nyitáskor az árut megvásárolható állapotban kívánják értékesíteni. Az igen erős konkurrenciára tekintettel a szállító nem engedheti meg magának, hogy a megbízásoktól a jövőt illetően elessen és ennek érdekében a pontos szállítási idő betartása létérdeke. Álláspontja szerint a fuvarozói késedelem mindenképpen indokolta a fedezeti vásárlást. A T.-val, illetve az A.-nal kötött szerződés csatolásának elmaradása nem indokolja az elsőfokú bíróság döntését.

A 2.702,-EUR összegű kárigénnyel kapcsolatban előadta, hogy a megrendelt áru egyértelműen sérülten érkezett a lerakóhelyre, ezt a felperesi gépkocsivezető is elismerte. Öt láda narancsot túlsúly miatt leadott a rédicsi határátkelőhelyen a hozzájárulásuk nélkül. A felrakóhelyről semmilyen problémát nem jelzett a gépkocsivezető. Kétszer is értesítették a felperest, kérve, hogy a gépkocsivezető vagy képviselője legyen jelen a kárbecslésnél. Ennek elmulasztása akár érdektelenség miatt is a felperesi felelősséget egyértelműsíti. Tényként volt megállapítható az, hogy az áru sérülése a fuvarozás tartalma alatt következett be,

azonban a CMR 12. cikk 2. pontjában foglaltak szerinti bizonyítási indítványt azért nem terjesztett elő, mert az csak a gépkocsi helyszínen maradása esetén, az akkor készített felvételek alapján lehetett volna bizonyító erejű. Álláspontja szerint a gépjárműnek és vezetőjének a helyszínről történt elvezénylése a felperes hibája és ezért a kár keletkezésének pontos okának az elmaradásáért a felelősség egyértelműen a felperest terheli. Az áruszámla csatolására, a kár pontos összegének igazolására nem volt lehetősége, mivel megbízója írásban arról tájékoztatta, hogy valamennyi 2005. évi számlát és okmányt az APEH ellenőrzésre elszállított, ezért az hozzáférhetetlen volt. A 648 kg bizonyítottan megsemmisített és a 6.270 kg csökkent értékű áru a 2.702,-EUR-s kára, amely a szétválogatás költségét is tartalmazta. A citrusfélék vonatkozásában egyáltalán nem tűnik túlzónak a mélyen tőzsdei ár alatti összeg.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltség viselésére történő kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részletesen felderítette és ez alapján megalapozott döntést hozott.

Az elsőfokú bíróság az 1.511,-EUR összegű kárigényt az alperesi bizonyítatlanság miatt utasította el.

A 2.702,-EUR összegű kár vonatkozásában az alperes az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az áru rögzítését nem bizonyította, ezen kívül a bekövetkezett kára összegszerűségét sem.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a lefolytatott bizonyítási eljárását követően megalapozott jogi indokolással utasította el az alperes kártérítésre alapított 4.213,-EUR összegű beszámítási kifogását.

A fellebbezés kapcsán rámutat a Fővárosi Ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság az 1.511,-EUR igény vonatkozásában megállapította a fuvarozó felelősségét, azonban az alperes a kártérítés tényállási elemei közül a felperes késedelme és a S. Kft. fedezeti vásárlása közötti ok-okozati összefüggést a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján fennálló kötelezettsége ellenére nem tudta bizonyítani; önmagában a S. Kft. 2005. május 24-én kelt, 5/A/2. alatt csatolt levél erre nem alkalmas.

A 2.702,-EUR-val kapcsolatban a CMR 17. cikk 4. pont c) alpontjában rögzített vélelemmel szemben az alperes nem bizonyította, hogy az áru berakodásával összefüggő mentesülési ok a felperes vonatkozásában nem áll fenn. Erre vonatkozóan, ahogy azt az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Ennek hiányában pedig az alperes beszámítási kifogása megalapozatlan.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2010. év szeptember hó 16. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsanna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő